

**PRECIZĒTS kopsavilkums par SIA "ALAAS"
sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projektu**

2022.gada 7.novembrī, 28.decembrī, 2023.gada 17.janvārī un 27.janvārī Regulators komersantam nosūtīja papildu informācijas pieprasījumus par 2022.gada 14.oktobrī Regulatorā iesniegto tarifu projekta aprēķinu.

2022.gada 6.decembrī, 2023.gada 13.februārī un 15.februārī Regulators saņēma vēstules ar papildu informāciju, izmaksu skaidrojumiem, pamatojošiem dokumentiem, kā arī precizētu tarifa projektu, kas tiek virzīts apstiprināšanai Regulatora **2023.gada 9.marta** Padomes sēdē (detalizēts precizētā tarifa projekta aprēķins redzams **1.tabulā**)

1.tabula

SIA "ALAAS" precizētā sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa projekta aprēķins

Nr.	Posteņi*	Apz.*	spēkā esošais tarifs	TP* aprēķins	TP aprēķins pret spēkā esošo tarifu
			EUR	EUR	%
1.	Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I_{not}	73 851	28 877	-61
2.	Personāla izmaksas	I_{pers}	305 454	413 027	35
3.	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	290 760	308 442	6
3.1.	Ekspluatācijas, remontu un uzturēšanas izmaksas transportlīdzekļiem, iekārtām, mehānismiem un būvēm, kā arī izmaksas materiāliem sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai (t.sk. noma), kas ietver:		234 159	235 132	0
3.1.1.	Izmaksas sadzīves atkritumu sagatavošanai apglabāšanai		96 336	94 516	-2
3.1.1.1	atkritumu mehāniskās apstrādes izmaksas		86 905	73 657	-15
3.1.1.2	atkritumu bioloģiskās apstrādes (kompostēšana, transformēšana biogāzē, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		7 116	16 692	135
3.1.1.3	atkritumu sagatavošanas tālākai reģenerācijai pēc mehāniskās pārstrādes (sagatavošana pārstrādei, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas		2 315	4 167	80
3.1.2.	Izmaksas sadzīves atkritumu pieņemšanai pārkraušanas stacijās un nogādāšanai uz poligonu		0	0	-
3.1.3.	Izmaksas sadzīves atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai:		136 854	140 280	3
3.1.3.1	inerto atkritumu transportēšanas uz apglabāšanas krātuvi, izlīdzināšanas, bļietēšanas, starpslāņu klājuma un nogāžu veidošanas, krātuves ceļu izbūves, to uzturēšanas u.c. izmaksas, kas nav iekļautas citu tehnoloģisko procesu sastāvā		12 159	14 725	21
3.1.3.2	poligona gāzes savākšanas un utilizācijas izmaksas		0	0	-
3.1.3.3	infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošanas izmaksas		124 694	125 555	1
3.1.4.	Izmaksas pārējo poligona infrastruktūras objektu uzturēšanai, kas nav iekļautas citos izmaksu postesos		969	336	-65
3.2.	Izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai poligona darbības laikā		12 299	14 898	21
3.3.	Sadzīves atkritumos konstatēto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un nodošanas izmaksas		237	740	213
3.4.	Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā		2 088	768	-63
3.5.	Pētniecības un attīstības darbības izmaksas		0	0	-
3.6.	Poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar slēgtā poligona monitoringu un uzturēšanu		9 047	24 822	174
3.7.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu postesos		2 956	4 056	37
3.8.	Nodevu maksājumi		1 969	2 152	9
3.9.	Pārējās izmaksas		28 005	25 873	-8
4.	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.)	I_{ekspl}	596 214	721 469	21
5.	Nodokļu maksājumi	I_{nod}	977	993	2
6.	Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksa, t.sk. izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu	I_k	46 999	40 002	-15
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 11. un 12.punktu	I_{en}	5 859	11 340	94

Nr.	Posteņi*	Apz.*	spēkā esošais tarifs	TP* aprēķins	TP aprēķins pret spēkā esošo tarifu
			EUR	EUR	%
8.	Izmaksas kopā, EUR (1.+4.+5.+6.) -7.		712 182	780 001	10
9.	Rentabilitāte (7%)	I _r	49 853	54 600	10
10.	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR (8.+9.)	I _p	762 035	834 601	10
10.'	Izmaksas uzkrājumam DRN segšanai, EUR	I _{DRN}	16 593	15 344	-8
11.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots pieņemt poligonā kārtējā gadā (t)	Q	7 787	12 030	54
12.	Sadzīves atkritumu daudzums, kuru plānots apglabāt poligonā kārtējā gadā (t)	Q _{ap}	46,93%	78,40%	67
13.	Proporcija starp poligonā apglabāto un poligonā pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, % (12./11.)		49 853	54 600	10
14.	SADZĪVES ATKRITUMU APGLABĀŠANAS PAKALPOJUMA TARIFS				
14.1.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente, EUR/t (10./11.)	K _{ap}	45,92	54,39	18
14.2.	Dabas resursu nodoklis par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu, EUR/t (12./11. * DRN saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu)	M _{DRN}			
	pie DRN likmes 95 EUR/t		44,58	74,48	67
14.3.	Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar Dabas resursu nodokli, EUR/t (14.1. + 14.2.)	T _{ar DRN}			
	pie DRN likmes 95 EUR/t		90,50	128,87	42

* Tarifa projekts aprēķināts saskaņā ar Regulatora 2017.gada 16.februāra lēmuma Nr.1/5 „Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika” prasībām.

Salīdzinājumā ar sākotnēji iesniegto tarifa projekta aprēķinu, kurš bija izstrādāts, pamatojoties uz 2021.gada faktiskajām izmaksām un atkritumu apjomiem, ņemot vērā 2022.gada plānotās izmaksas, precizētajā tarifa projektā **sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma komponente** (raksturo izmaksas vienas atkritumu poligonā pieņemtās NSA tonnas sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai bez DRN) ir **par 1,89 EUR/t jeb 3% mazāka**.

Tarifa projekta izvērtēšanas gaitā 2022.gadā notikušas papildu izmaiņas, kas ietekmējušas tarifa projekta aprēķinu: 1) 2022.gada 8.oktobrī sadzīves atkritumu poligonā “Križevņiki” reversās osmozes (turpmāk – RO) iekārtās un ēkā izcēlās ugunsgrēks, kas neatgriezeniski sabojāja pamatlīdzekļus un tie ir noņemti no uzņēmuma grāmatvedības uzskaites. Saistībā ar minēto negadījumu precizētas izmaksas, detalizētāka informācija pie attiecīgā izmaksu posteņa; 2) precizētas bioloģisko atkritumu pārstrādes izmaksas, lai sagatavotu 2.klases tehnisko kompostu atkritumu poligona ekspluatācijas vajadzībām atbilstoši VVD prasībām; 3) precizētas atkritumu poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas; 4) aktualizētas degvielas izmaksas atbilstoši 2022.gada faktiskajam degvielas patēriņam, tehnikas noslodzei un jaunajiem degvielas piegādes nosacījumiem; 6) precizētas personāla izmaksas; 5) aktualizētas apdrošināšanas (komercīpašuma, nelaiemes gadījumu un veselības apdrošināšana) izmaksas.

Ļoti būtisku ietekmi uz tarifa pieaugumu rada apglabātā atkritumu daudzuma pieaugums par 54%, salīdzinot ar spēkā esošo tarifu. Tas saistīts ar no BNA atšķirotā apglabājamā atkritumu daudzuma pieaugumu, par kuru maksājams DRN. Spēkā esošajā tarifā DRN izmaksas par šo tehnisko kompostu (kas ir ļoti sliktas kvalitātes ar lielu citu sadzīves atkritumu piejaukumu) nebija iekļautas, jo atbilstoši tā brīža Valsts vides dienesta (VVD) nosacījumiem, šo materiālu 100% apmērā drīkstēja lietot krātuves apsaimniekošanā nepieciešamā klājuma veidošanai, nemaksājot par to DRN par apglabāšanu.

Šī gada februārī saņemts VVD viedoklis saistībā ar SIA “ALAAS” tehniskā komposta izmantošanu atkritumu poligona krātuves apsaimniekošanā¹, kas paredz, ja pārklājamais materiāls atbilst 1. vai 2.klases tehniskā komposta kvalitātes prasībām², tad šis materiāls atbilstoši tehniskajām vajadzībām ir izmantojams atkritumu poligona pārklājumam vai citiem lietderīgiem mērķiem bez

¹ Valsts vides dienesta 2023.gada 10.februāra vēstule Nr.2.3/CS/253/2023 Regulatoram.

² Ministru kabineta 2022.gada 13.septembra noteikumi Nr. 571 “Kārtība, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu no bioloģiski noārdāmiem atkritumiem iegūtam materiālam.”

ierobežojuma, attiecīgi nemaksājot DRN par šo kvalitatīvo materiālu, kam pēc sagatavošanas par 1.vai 2.klases tehnisko kompostu, varēs piešķirt beigu statusu, tādējādi uzskatot materiālu par pārstrādātu.

Ņemot vērā, ka DRN izmaksu pieaugums ir ļoti būtisks, komersants ir meklējis iespējas, kā mehāniskās šķirošanas procesā iegūto nekvalitatīvo BNA atkritumu plūsmu papildus pāršķirot, lai pēc iespējas samazinātu apglabājamo daļu. Komersants iekārtas ieregulējis tā, lai mehāniskās šķirošanas rezultātā varētu atšķirot BNA frakciju ar mazāku citu sadzīves atkritumu piejaukumu, kā rezultātā tarifa projektā plānotais BNA apjoms ir 35% no NSA apjoma. Pēc NSA mehāniskās apstrādes atšķirotu BNA frakciju plānots kompostēt un to sagatavot atbilstoši 2.klases tehniskā komposta prasībām, izmantojot sausās sijāšanas metodi. Tā kā BNA no NSA plūsmas satur sadzīves atkritumu piejaukumu, tad pēc sijāšanas lietderīgais materiāls samazināsies vismaz par 43%, bet pārstrādei neizmantojamais materiāls palielinās kopējo no NSA apglabājamā atkritumu apjomu.

Precizētais tarifa projekts ar DRN (pie DRN likmes 95 EUR/t) paredz, ka **tarifs būs par 12,14 EUR/t (10%) lielāks**, salīdzinot ar sākotnēji iesniegto tarifu projektu.

Salīdzinājumu ar sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifiem reģionālajos sadzīves atkritumu poligonos skati Regulatora tīmekļvietnē [šeit](#).

Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs (ar DRN), kuru apstiprina Regulators, ir tikai viena daļa no kopējās nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas^[3], kas jāmaksā atkritumu radītājam. Pērējās atkritumu apsaimniekošanas maksas sastāvdaļas veido pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs^[1].

Ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un atkritumu departamenta
Depozīta sistēmas un atkritumu nodaļa

^[3] Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.pants